

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระสำคัญของสาระการเรียนรู้

ความสำคัญของสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสารที่สำคัญของคนไทย ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ทั้งระดับบุคคลและระดับสังคม เป็นเครื่องมือสำหรับการคิด การรู้คิดด้วยภาษาไทยจะช่วยให้การเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภาษาไทยเป็นสำนึกร่วม เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ตลอดจนเป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างสรรค์และการเข้าถึงสุนทรียภาพ ดังนั้น การใช้ภาษาไทยจึงเป็นสมรรถนะที่ต้องศึกษาและฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ

สาระการเรียนรู้นี้มีสมรรถนะเฉพาะ ๔ สมรรถนะ ได้แก่ ๑) การฟัง การดู และการพูดเพื่อพัฒนาการคิด ๒) การอ่านเพื่อพัฒนาการคิด ๓) การเขียนเพื่อพัฒนาการคิด และ ๔) การเข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย

สมรรถนะเฉพาะทั้ง ๔ สมรรถนะดังกล่าว มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสมรรถนะหลักทั้ง ๖ สมรรถนะ และบูรณาการกันเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้น ๙ ข้อ ซึ่งเป็นเป้าหมายของช่วงชั้นนี้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้นที่ ๑ ทั้ง ๙ ข้อ นำไปกำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ โดยต้องคำนึงถึงการบูรณาการสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะด้วย เพื่อให้เมื่อผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปีแล้ว จะนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้นตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

ลักษณะเฉพาะ/ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้

การเรียนรู้ภาษาไทยในช่วงชั้นที่ ๑ เป็นการเรียนรู้การใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับบริบทใกล้ตัว

เริ่มต้นจากเรื่องของตัวเอง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง สถานการณ์ หรือบริบทใกล้ตัวของนักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน

นักเรียนจะได้รับการพัฒนาสมรรถนะการฟังจากการฟังและ/หรือดูสิ่งต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ และสร้างความเข้าใจเรื่องราวไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาสมรรถนะการพูดจากการพูดสนทนาและการเล่าเรื่อง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ แสดงความคิดเห็น และความรู้สึก รวมทั้งถ่ายทอดประสบการณ์ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกกาลเทศะ บุคคล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ในขณะเดียวกัน นักเรียนก็ต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะการอ่านจากการอ่านบทอ่านประเภทต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอ่านออกและเข้าใจเนื้อหาสาระของบทอ่านไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาสมรรถนะการเขียน เพื่อให้สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามโครงสร้างภาษา และเขียนข้อความแสดงความรู้ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก โดยใช้คำและประโยคง่าย ๆ ตรงตามวัตถุประสงค์ได้อย่างถูกหลักการใช้ภาษาในการสื่อความหมาย เพื่อสื่อสารและเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมารยาทในการอ่านและการเขียน ทั้งนี้ วิธีการสอนอ่านเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ และอ่านตามครู ยังคงเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ สำหรับจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถอ่านออกและเขียนได้

จุดเน้นการพัฒนา

การสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ ๑ เป็นการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาของนักเรียน ผ่านการเรียนรู้หลักภาษาไทยและโครงสร้างภาษาไทยพื้นฐานจากสื่อต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดสมรรถนะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในบริบทต่าง ๆ และเกิดสมรรถนะการใช้ภาษาในฐานะเครื่องมือการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ ๑ เป็นการเรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยคำนึงพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นวัยที่เพิ่งก้าวออกมาจากระดับปฐมวัย หรือครอบครัว นักเรียนจึงมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านการใช้ภาษา การเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน และการใช้ชีวิตกับผู้อื่นที่ไม่ใช่คนในครอบครัว ในเบื้องต้นครูควรจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถในการรับรู้และการเรียนรู้ของนักเรียน ปรับพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบนฐานของสถานการณ์ หรือบริบทใกล้ตัวของนักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น การใช้ภาษาพูดเพื่อสื่อสารในห้องเรียน ห้องสมุด โรงอาหาร เป็นต้น รวมทั้งออกแบบกิจกรรมการอ่านและการเขียนโดยใช้วิธีการสอนหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน โดยใช้บทอ่านในหนังสือหรือสื่อประเภทต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น บทอ่านสำหรับเด็ก วรรณคดีไทย ป้ายโฆษณา ประกาศ

การนำไปใช้ในชีวิตจริง

การเข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทยในช่วงชั้นนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน ผ่านการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาและโครงสร้างภาษาไทยพื้นฐานจากสื่อต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดสมรรถนะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในบริบทต่าง ๆ และเกิดสมรรถนะการใช้ภาษาในฐานะเครื่องมือการเรียนรู้ ทั้งนี้ การสอนอ่านเขียนในเบื้องต้นเพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านเขียนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ยังคงเน้นการสอนอ่านเขียนโดยการแจกลูกสะกดคำเป็นหลัก จากนั้นจะเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าใจความหมายของคำ การนำไปใช้แต่งประโยคอย่างง่ายในบริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการใช้ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

การใช้ภาษาไทยเพื่อให้สามารถสื่อสารได้ในบริบทต่าง ๆ ทั้งการเรียนในชั้นเรียนและทุกเวลาที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์สื่อสารกับผู้อื่น นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาหรือฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

การเรียนรู้ภาษาไทยในช่วงชั้นที่ ๑ นี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ผ่านการรับสารต่าง ๆ ทั้งจากการฟัง การดู และการอ่าน เพื่อให้สามารถส่งสาร คือ การเขียนและการพูดได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ด้วยเหตุนี้ การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกจากจำเป็นต้องเชื่อมโยงบนฐานของสถานการณ์หรือบริบทใกล้ตัวแล้ว ยังต้องมีการบูรณาการร่วมกับวิชาอื่น ๆ เช่น

คณิตศาสตร์ อ่านและเขียนแผนภาพแผนภูมิ แผนผัง ฟัง ดู และอ่านโจทย์คณิตศาสตร์ ตีความแก้ปัญหา พุดนำเสนอ แสดงวิธีคิด เขียนคำที่สื่อความหมายถึงการบวก การลบ การคูณ การหาร แสดงความสัมพันธ์ของจำนวนที่เป็นรูปธรรม รับฟังและอธิบายให้เหตุผลความสัมพันธ์ของจำนวน

ภาษาอังกฤษ เรียนรู้ ฟัง ดู และพูดคำศัพท์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ศิลปะ วาดภาพประกอบคำ ประโยค เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว และชุมชน แล้วเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับภาพที่ตนวาดขึ้น

สุขศึกษาและพลศึกษา พุดนำเสนอความรู้ที่ได้จากการดูคลิปสถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เช่น การดูแลสุขภาพ การรักษาสีงแวตล้อม ฟัง ดู และอ่านวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ฉลากต่าง ๆ การปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขอนามัย อ่านสัญลักษณ์ หรือป้ายเตือนในโรงเรียน และชุมชน

สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม อ่านแผนผังโรงเรียน แผนผังหมู่บ้าน ชุมชน ที่ตนเองอยู่ อ่าน และเขียนบันทึกรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน เรียนรู้เรื่องราวจากบทอ่านที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ วันสำคัญประเพณีและวัฒนธรรม ชุมชน ท้องถิ่น สภาพแวดล้อม ศาสนา พิธีกรรม ประวัติของท้องถิ่น นิทาน ในท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน อ่านข้อมูลจากแผ่นพับสำหรับโฆษณาหรือป้ายโฆษณาสินค้า หรือแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น สภาพอากาศ แผนที่การเดินทาง

วิทยาศาสตร์และระบบธรรมชาติ สืบค้น หาแหล่งข้อมูลที่ต้องการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการ หรือได้ตรงตามสถานการณ์ หรือข้อความที่กำหนดให้ สังเกต พูด เขียน หรือวาดภาพเกี่ยวกับพืชและสัตว์ ที่มีในท้องถิ่น สรุปความเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนรู้จากปรากฏการณ์ ธรรมชาติ สถานการณ์ ในรูปแบบต่าง ๆ ตามความสนใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๑. การฟัง การดู และการพูดเพื่อพัฒนาการคิด	
๑.๑ ฟังและ/หรือดูอย่างตั้งใจแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง คำชี้แจง และคำแนะนำ ได้ถูกต้องเหมาะสม ๑.๒ ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ อย่างตั้งใจแล้วพูดเล่าเรื่อง บอกรายละเอียด และสาระสำคัญ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก อย่างสร้างสรรค์ ๑.๓ พูดสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างเหมาะสม ๑.๔ พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการพูดของตน ได้อย่างเป็นกลาง ๑.๕ สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์กับผู้อื่น ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเคารพในความหลากหลาย	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
๒. การอ่านเพื่อพัฒนาการคิด	
๒.๑ อ่านออกเสียงคำในบทอ่านและสื่อประเภทต่าง ๆ ที่กำหนดให้ อย่างตั้งใจและถูกต้อง รวมทั้งเข้าใจความหมายของคำ แล้วสามารถ อ่านออกเสียงตลอดจนทำความเข้าใจบทอ่านและสื่อที่พบ ในชีวิตประจำวัน ๒.๒ อ่านบทอ่านและสื่อประเภทต่าง ๆ แล้วลำดับเหตุการณ์ ตั้งคำถาม และตอบคำถามเพื่อสรุปเรื่องและบอกข้อคิด ตลอดจนคาดคะเน เหตุการณ์จากเรื่องทีอ่านอย่างมีเหตุผล ๒.๓ อ่านบทอ่านและสื่อประเภทต่าง ๆ แล้วนำความรู้และข้อคิด ไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ๒.๔ อ่านบทอ่านตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องทีอ่าน ได้อย่างสร้างสรรค์	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและ วิทยาการอย่างยั่งยืน
๓. การเขียนเพื่อพัฒนาการคิด	
๓.๑ คัดลายมือและเขียนคำอย่างตั้งใจและถูกต้อง แล้วสามารถนำไปใช้ ในการเขียนสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ๓.๒ เขียนสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์และรูปแบบการเขียน โดยไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น ๓.๓ เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ๓.๔ เขียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับงานเขียนของตน ได้อย่างเป็นกลาง	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๔. การเข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย	
๔.๑ ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ	๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
๔.๒ ใช้ภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ เรียนรู้ภาษาถิ่นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหลากหลาย	
๔.๓ อ่านและเขียนสะกุดคำตามหลักการได้ถูกต้องและนำไปใช้อ่าน และเขียนสะกุดคำใหม่ในชีวิตประจำวัน	
๔.๔ แต่งประโยคอย่างง่ายตรงตามเจตนาในการสื่อสารและเหมาะสม กับบริบท	

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้นที่ ๑

๑. มีสมรรถนะในการฟังและการดู เข้าใจและตอบสนองต่อสิ่งที่ฟังและดู สามารถถ่ายทอดเนื้อหาของสิ่งที่ฟังและดู รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม
๒. พูดเพื่อสื่อสารข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก ได้ถูกต้องเหมาะสมและเป็นกลาง โดยเคารพในความหลากหลาย
๓. อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำที่อ่านออกเสียง สามารถอ่านออกเสียงและเข้าใจตัวบทได้หลากหลายมากขึ้น
๔. มีสมรรถนะในการอ่าน เข้าใจสิ่งที่อ่าน มีนิสัยรักการอ่าน สามารถวิเคราะห์สิ่งที่อ่านและนำข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์
๕. คัดลอกมือและเขียนคำได้ถูกต้อง แล้วสามารถนำไปใช้ในการเขียนเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ชัดเจนและเหมาะสม
๖. เขียนสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เขียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับงานเขียนของตนได้เหมาะสมเป็นกลางโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
๗. เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์
๘. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ
๙. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

๑. การฟัง การดู และการพูดเพื่อพัฒนาการคิด

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น	
<p>๑. มีสมาธิในการฟังและการดู เข้าใจและตอบสนองต่อสิ่งที่ฟังและดู สามารถถ่ายทอดเนื้อหาของสิ่งที่ฟังและดู รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๒. พูดเพื่อสื่อสารข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก ได้ถูกต้องเหมาะสมและเป็นกลางโดยเคารพในความหลากหลาย</p>	
ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
<p>๑.๑ ฟังและ/หรือดูอย่างตั้งใจแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง คำชี้แจงและคำแนะนำได้ถูกต้องเหมาะสม</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของคำสั่ง คำชี้แจง คำแนะนำ - ทักษะการฟังและการดู ทักษะการปฏิบัติ - ความถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติ และมารยาทในการฟัง และการดู 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฟังคำสั่ง คำชี้แจง และคำแนะนำจากครู แล้วปฏิบัติตามได้ถูกต้องเหมาะสม - นักเรียนดูรูปภาพสัญลักษณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น เครื่องหมายจราจร ป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนหรือในชุมชน สัญลักษณ์ที่พบในสื่อต่าง ๆ แล้วบอกความหมายหรือปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องเหมาะสม - นักเรียนฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคำแนะนำซึ่งนักเรียนพบในชีวิตประจำวัน เช่น คลิปการดูแลสุขภาพ คลิปการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
<p>๑.๒ ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ อย่างตั้งใจแล้วพูดเล่าเรื่อง บอกรายละเอียด และสาระสำคัญ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างสร้างสรรค์</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการพูดเล่าเรื่อง การพูดอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็น - ทักษะการฟังและการดูสื่อ - ทักษะการพูด - ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง ความคิดเชิงบวก และมารยาทในการฟัง การดู และการพูด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฟังสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เพลง อย่างตั้งใจ แล้วพูดเล่าเรื่อง บอกรายละเอียด และสาระสำคัญ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างสร้างสรรค์ - นักเรียนดูสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือภาพสำหรับเด็ก คลิปนิทาน ภาพยนตร์การ์ตูน แล้วพูดเล่าเรื่อง บอกรายละเอียด และสาระสำคัญ รวมทั้งแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกอย่างสร้างสรรค์ - นักเรียนสังเกตสภาพแวดล้อมในสถานที่ต่าง ๆ เช่น บ้าน โรงเรียน ตลาด แล้วพูดเล่าเรื่อง บอกรายละเอียด รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างสร้างสรรค์

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๑.๓ พูดสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างเหมาะสม	
<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร - หลักการพูดสื่อสาร - ทักษะการพูด - ความถูกต้องเหมาะสมในการพูดและมารยาทในการพูด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนพูดสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างเหมาะสม เช่น การพูดแนะนำตนเอง การเล่าประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน - นักเรียนวาดภาพบุคคลสำคัญ สถานที่สำคัญ และ/หรือประเพณีในท้องถิ่นของตน แล้วพูดนำเสนออย่างเหมาะสม - นักเรียนจับสลากเลือกสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การขอความช่วยเหลือ การกล่าวคำขอบคุณ การกล่าวคำขอโทษ แล้วพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าวได้ตรงตามวัตถุประสงค์
๑.๔ พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการพูดของตนได้อย่างเป็นกลาง	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของความคิดเห็นกับความรู้สึก - หลักการพูดแสดงความคิดเห็น - ทักษะการพูด - ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง ความเป็นกลาง และมารยาทในการพูด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนดูคลิปตัวอย่างการพูดที่น่าสนใจ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุง เช่น ระดับของเสียง (ความดังเบา) การออกเสียง (ร ล คำควบกล้ำ ฯลฯ) บุคลิกภาพ (ท่าทาง การใช้สายตา) เพื่อให้นักเรียนฝึกแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการพูดของตนได้อย่างเป็นกลาง - นักเรียนเล่านิทานให้เพื่อนฟัง แล้วแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุง ของการพูดของตนอย่างเป็นกลาง - นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการพูดนำเสนอผลงานของตนเองในวิชาภาษาไทยและ/หรือวิชาอื่น ๆ ได้อย่างเป็นกลาง
๑.๕ สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์กับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเคารพในความหลากหลาย	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของการสนทนา - หลักการสนทนา - ทักษะการฟัง การดู และการพูด - ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง และมารยาทในการฟัง การดู และการพูด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนค้นคว้าความรู้จากสื่อและ/หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ แล้วสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน โดยมีมารยาทในการรับฟังและแสดงความคิดเห็น - นักเรียนเล่าประสบการณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ประสบการณ์การท่องเที่ยว แล้วสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับเพื่อน โดยมีมารยาทในการรับฟังและแสดงความคิดเห็น

๒. การอ่านเพื่อพัฒนาการคิด

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น	
๓. อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำที่อ่านออกเสียง สามารถอ่านออกเสียงและเข้าใจตัวบทได้หลากหลายมากขึ้น ๔. มีสมาธิในการอ่าน เข้าใจสิ่งที่อ่าน มีนิสัยรักการอ่าน สามารถวิเคราะห์สิ่งที่อ่านและนำข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์	
ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๒.๑ อ่านออกเสียงคำในบทอ่านและสื่อประเภทต่าง ๆ ที่กำหนดให้อย่างตั้งใจและถูกต้อง รวมทั้งเข้าใจความหมายของคำ แล้วสามารถอ่านออกเสียงตลอดจนทำความเข้าใจบทอ่านและสื่อที่พบในชีวิตประจำวัน	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการอ่านออกเสียงคำในบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง รวมถึงบทอาขยาน - ทักษะการอ่านออกเสียงคำ ทักษะการทำความเข้าใจ - ความตั้งใจ ความถูกต้องเหมาะสมในการอ่านออกเสียงคำ รวมทั้งมารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอ่านออกเสียงคำในบทอ่าน เช่น บทร้องเล่น บทอาขยาน นิทานสำหรับเด็ก อย่างตั้งใจและถูกต้อง รวมทั้งบอกความหมายของคำ จากบทอ่านได้ถูกต้อง - นักเรียนอ่านออกเสียงคำในสื่อประเภทต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ป้ายต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ฯลฯ) อย่างตั้งใจและถูกต้อง รวมทั้งบอกความหมายของคำในสื่อประเภทต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง
๒.๒ อ่านบทอ่านและสื่อประเภทต่าง ๆ แล้วลำดับเหตุการณ์ ตั้งคำถาม และตอบคำถามเพื่อสรุปเรื่องและบอกข้อคิด ตลอดจนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องทีอ่านอย่างมีเหตุผล	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการอ่านบทอ่านในสื่อประเภทต่าง ๆ - ทักษะการอ่าน การลำดับเรื่องราว การตั้งคำถามและตอบคำถาม การสรุปความ การคาดคะเน - ความมีเหตุผลและมารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอ่านบทอ่าน เช่น นิทาน เรื่องเล่าสั้น ๆ และสื่อประเภทต่าง ๆ แล้วลำดับเหตุการณ์ ตั้งคำถาม และตอบคำถามเพื่อสรุปเรื่องและบอกข้อคิด - นักเรียนอ่านนิทานที่ครูตัดตอนจบของเรื่อง แล้วคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องทีอ่านอย่างมีเหตุผล

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๒.๓ อ่านบทอ่านและสื่อประเภทต่าง ๆ แล้วนำความรู้และข้อคิดไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการอ่านบทอ่านในสื่อประเภทต่าง ๆ - ทักษะการอ่าน ทักษะการปรับประยุกต์ - การสร้างประโยชน์ ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง รวมทั้งมารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอ่านนิทานร่วมกัน ตอบคำถามสั้น ๆ จากนิทานร่วมกันเกี่ยวกับความรู้หรือข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำข้อคิดหรือความรู้ที่สรุปได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อคิดหรือความรู้ดังกล่าว เล่าในชั้นเรียนว่าได้มีการใช้ข้อคิดหรือความรู้ดังกล่าวในสถานการณ์ใดบ้างหรือนำไปใช้อย่างไร - นักเรียนอ่านข้อความสั้น ๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์หรือข้อความที่แชร์ในสื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากข้อความดังกล่าว ให้นักเรียนยกตัวอย่างการนำความรู้หรือข้อคิดจากข้อความดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๒.๔ อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่านได้อย่างสร้างสรรค์	
<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของหนังสือที่ดี - ทักษะการอ่าน ทักษะการนำเสนอ - นิสัยรักการอ่าน ความคิดสร้างสรรค์ และมารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่านได้อย่างสร้างสรรค์ - นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ/เนื้อหา/ลักษณะของหนังสือหรือบทอ่านที่สนใจ พร้อมระบุเหตุผลที่ชอบรูปแบบ/เนื้อหา/ลักษณะนั้น ครูแนะนำหนังสือหรือบทอ่านหรือจัดเตรียมหนังสือที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านหนังสือตามที่สนใจแล้วให้บันทึกการอ่านของตนเอง เช่น ชื่อหนังสือ หรือจำนวนหน้าที่อ่าน แล้วให้นักเรียนเลือกอ่านข้อความจากหนังสือที่อ่านในรูปแบบต่าง ๆ และเชิญชวนให้คนอื่นอ่านหนังสือที่นำมาอ่านอย่างสร้างสรรค์ ในช่วงเช้าของวันศุกร์ในแต่ละสัปดาห์

๓. การเขียนเพื่อพัฒนาการคิด

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น	
<p>๕. คัดลายมือและเขียนคำได้ถูกต้อง แล้วสามารถนำไปใช้ในการเขียนเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ชัดเจนและเหมาะสม</p> <p>๖. เขียนสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เขียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับงานเขียนของตนเองได้เหมาะสมเป็นกลางโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น</p> <p>๗. เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์</p>	
ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
<p>๓.๑ คัดลายมือและเขียนคำอย่างตั้งใจและถูกต้อง แล้วสามารถนำไปใช้ในการเขียนสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของคำ หลักการใช้คำ - มาตรฐานโครงสร้างตัวอักษรไทย - ทักษะการเขียน ทักษะการปรับประยุกต์ - ความตั้งใจ ความถูกต้องเหมาะสมในการเขียน ความสวยงาม - ความเป็นระเบียบ และมารยาทในการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฝึกเขียนตัวอักษรที่ถูกต้องตามรูปแบบอย่างตั้งใจให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วร่วมกันบอกคำจากรูปภาพดังกล่าวร่วมกันสะกดคำที่ถูกต้อง และเขียนคำนั้นด้วยลายมือที่ถูกต้องและสวยงาม - นักเรียนออกแบบบัตรอวยพรโอกาสต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันเกิด โดยร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความที่ควรเขียนในบัตรอวยพรดังกล่าว จากนั้นเขียนบัตรอวยพรแสดงความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ ด้วยลายมือที่ถูกต้องและสวยงาม
<p>๓.๒ เขียนสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์และรูปแบบการเขียนโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น (ตัวอย่างสถานการณ์ให้เขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - การเขียนรูปแบบต่าง ๆ - วัตถุประสงค์ในการเขียน - ทักษะการเขียน - ความถูกต้องเหมาะสมในการเขียนและมารยาทในการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนดูตัวอย่างการเขียนขนาดสั้นประมาณ ๕ เรื่อง จากนั้นแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่างานเขียนดังกล่าวมีลักษณะที่เหมือนกันอย่างไร และต่างกันอย่างไร โดยเฉพาะพิจารณาประเด็น “วัตถุประสงค์” และ “รูปแบบ” แล้วจึงนำความรู้ที่ได้รับมาเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ที่ตนเองประทับใจ โดยคำนึงถึงการไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เช่น ไม่พาดพิงหรือกล่าวร้ายผู้อื่น โดยการเอ่ยชื่อผู้อื่นในทางเสียหาย - นักเรียนเลือกสัมภาษณ์ผู้ใหญ่ที่นักเรียนรู้จักคุ้นเคยในหมู่บ้านเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ เช่น วิธีการขายของ วิธีการเลี้ยงสัตว์ โดยจดบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ให้ครบถ้วน เช่น ชื่อนักเรียนที่สัมภาษณ์ ชื่อผู้ใหญ่ที่นักเรียนไปสัมภาษณ์ อายุ อาชีพ วัน เวลา สถานที่ที่สัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาเขียนนำเสนอเป็นการเขียนบันทึกความรู้จากการสัมภาษณ์

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๓.๓ เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของจินตนาการ - ทักษะการเขียน - ความคิดสร้างสรรค์และมารยาทในการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนนำของมาจากบ้านคนละ ๑ ชิ้น แล้วนำมาแลกกับเพื่อนในชั้นเรียน จากนั้นนักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากของที่ได้รับจากเพื่อนให้น่าสนใจและสร้างสรรค์ เมื่อเขียนเสร็จแล้วนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศในชั้นเรียน พร้อมเขียนที่มาของการจินตนาการเรื่องดังกล่าว
๓.๔ เขียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับงานเขียนของตนเองอย่างเป็นกลาง	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น - ทักษะการเขียน - ความเป็นกลางและมารยาทในการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนนำผลงานการเขียนของตนเองที่เคยทำมาแล้วทั้งหมดมาพิจารณาว่าผลงานของตนเองที่ผ่านมาแต่ละชิ้นมีข้อดีด้านใดอย่างไร ข้อควรปรับปรุงด้านใด อย่างไร แล้วจัดเรียงลำดับผลงานของตนเองว่าผลงานชิ้นใดมีคุณภาพมากที่สุด ไปจนถึงน้อยที่สุด จากนั้นเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียนของตนเองว่าผลงานดังกล่าวแสดงให้เห็นการพัฒนาด้านการเขียนของตนเองหรือไม่อย่างไร และเขียนความรู้สึกเกี่ยวกับงานเขียนของตน รวมทั้งให้เขียนแนวทางการพัฒนาการเขียนของตน เช่น หากพบว่าผลงานลายมือไม่สวย ก็ควรฝึกคัดลายมืออย่างสม่ำเสมอ หรือพบปัญหาการเขียนเกี่ยวกับการเขียนคำผิด แนวทางการพัฒนาคือฝึกอ่าน ทบทวนวิธีการเขียนคำศัพท์ต่าง ๆ และตรวจสอบงานเขียนของตนเองให้ละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้น

๔. เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น	
๘. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ ๙. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง	
ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๔.๑ ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของภาษาพูดและภาษาเขียน - ทักษะการใช้ภาษา - ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนพิจารณาคำที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนที่อยู่ในชีวิตประจำวันจากตัวอย่างของครู แล้วร่วมกันจัดกลุ่มคำภาษาพูดและภาษาเขียน พร้อมทั้งระบุเหตุผลประกอบ - นักเรียนจับสลากเลือกสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ชวนบุคคล (ผู้ปกครอง ครู เพื่อน) ไปรับประทานอาหาร กล่าวขอบคุณหรือขอใจแก่บุคคล (ผู้ปกครอง ครู เพื่อน) แล้วพูดได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ - นักเรียนเลือกภาพที่ตนเองสนใจ แล้วเขียนบรรยายโดยใช้ภาษาเขียนได้ถูกต้องเหมาะสม - นักเรียนเขียนจดหมายลาครูได้ถูกต้องเหมาะสม
๔.๒ ใช้ภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ เรียนรู้ภาษาถิ่นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหลากหลาย	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย ลักษณะและความสำคัญของภาษาไทย มาตรฐานและภาษาถิ่น - ทักษะการใช้ภาษา - ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสืบค้นความหมายของคำภาษาถิ่นจากประโยคอย่างง่ายที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและกาลเทศะตามที่ครูกำหนดให้ แล้วเปลี่ยนเป็นภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง - นักเรียนเปลี่ยนภาษาพูดที่เป็นภาษาถิ่นเป็นภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ - นักเรียนอ่านบัตร์คำ เช่น บัตร์คำที่เขียนชื่อผลไม้เป็นภาษาถิ่นต่าง ๆ แล้วคาดเดาชื่อผลไม้เป็น
๔.๓ อ่านและเขียนสะกดคำตามหลักการได้ถูกต้อง และนำไปใช้อ่านและเขียนสะกดคำใหม่ในชีวิตประจำวัน	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการอ่านและเขียนคำ - ทักษะการเขียน ทักษะการปรับประยุกต์ - ความถูกต้องเหมาะสมในการอ่านและเขียนคำ รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสังเกตคำในบัตร์คำและนำคำที่มีพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์เหมือนกันมาจัดกลุ่ม แล้วฝึกอ่านออกเสียงคำแต่ละกลุ่มให้ถูกต้อง - นักเรียนเล่นเกมประสมอักษร แล้วร่วมกันสังเกตตำแหน่งของการเขียนพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ แล้วนำคำมาเขียนในสมุด - นักเรียนรวบรวมคำที่พบในสื่อต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน แล้วนำมาอ่านให้เพื่อนฟังได้ถูกต้อง - นักเรียนเตรียมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน จำนวน ๑ คำ แล้วอ่านให้เพื่อนฟัง จากนั้นให้เพื่อนเขียนคำดังกล่าวให้ถูกต้อง

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๔.๔ แต่งประโยคอย่างง่ายตรงตามเจตนาในการสื่อสาร และเหมาะสมกับบริบท	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและโครงสร้างพื้นฐานของประโยค - ประเภทของเจตนาในการสื่อสาร - ทักษะการใช้ภาษา - ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา และเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนจับคู่แถบประโยคให้ตรงกับบัตรคำเจตนาในการสื่อสาร แล้วร่วมกันสังเกตคำที่ใช้ในการแสดงเจตนาในการสื่อสาร - นักเรียนเรียงคำที่ครูกำหนดให้เป็นประโยคอย่างง่ายตรงตามเจตนาในการสื่อสาร - นักเรียนแต่งประโยคอย่างง่ายตรงตามเจตนาในการสื่อสาร และเหมาะสมกับบริบท ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคขอร้อง ประโยคคำสั่ง